

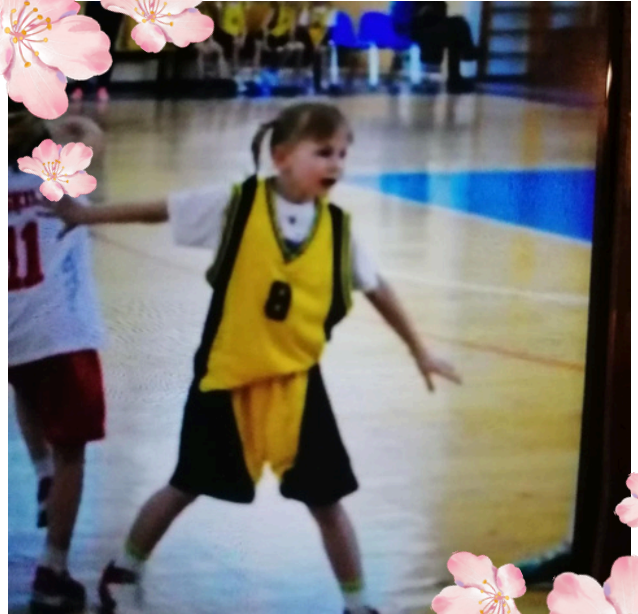
SKOLAS KABATA

Man liekas, ka mēs katrs varam atskatīties uz šo mācību gadu un teikt — tas bijis izaicinājumu, izaugsmes un jaunu pieredžu pilns laiks. Mācību gadam tuvojoties noslēgumam, ir pienākusi arī šīs “sezonas” pēdējā avīze.

Apskatīsim, kā veiksmīgi savienot skolu ar sportu, noskaidrosim, kādi ir Emīla Ābeles “tips & tricks”, lai kļūtu par vairākkārtēju valsts olimpiāžu laureātu. Mārcis Vīksna pastāstīs vairāk par tālmācību un dalīsies ar savu personīgo pieredzi.

Pēc tam noskaidrosim, kādi ir Valmieras Valsts ģimnāzijas jaunie noteikumi. Savukārt noslēgumā 8.b klases skolēni iegrimis sarunās par un ap vēsturi, daloties savos skatījumos un atziņās.

Avīzes redaktore Ariana Buliņa

MĀCĪBAS UN SPORTS

Vai apvienot mācības ģimnāzijā ar nopietnu sportošanu un treniņiem ir iespējams? Izrādās - daudzi mūsu skolas skolēni pēc stundām nedodas mājās, bet turpina dienu sporta treniņā. Uzdevu jautājumus dažām pazīstamām sportistēm, kuras arī apvieno skolu ar sportu. Pirmo intervēju Evelīnu Freimani no 11. a klases:

Kā tu sāki nodarboties ar šo sporta veidu?

Ar šo sporta veidu sāku nodarboties ļoti savādā ceļā. Atmiņā, kā iesāku visu, ir pa gabaliņiem, bet bija tā, ka pamodos no pusdienlaika bērnudārzā un nākamajā momentā biju jau sporta zālē uz basketbola treniņu. Biju jaunākā, bet iepatikās, un tagad jau nodarbojos ar to 13 gadus.

Kādi ir tavi lielākie sasniegumi sportā?

Mani lielākie sasniegumi ir - esmu jau divkārtēja bronzas medaļas ieguvēja, pārstāvējot Rīgas Stradiņa universitātes otro komandu. Piedalīšanās starptautiskos turnīros, kur esmu iekļauta zvaigžņu pieciniekā vai atzīta kā komandas vērtīgākā spēlētāja.

Kā tu apvieno mācības ar treniņiem, kas ir bijis visgrūtākais?

Daudzi man teica, ka ir nereāli apvienot mācības inženieros ar basketbola treniņiem Rīgā. Iemācījos plānot laiku un mācību darbus. Nācās rakstīt laboratorijas darbus mašīnā. Katrā brīvā brīdī centos rakstīt jau darbus uz priekšu, lai vēlāk būtu vieglāk. Vēlos vakaros vai agros rītos pildīt mājasdarbus, bet, ja galīgi laika nebija, tad burvīgie klasesbiedri izpalīdzēja kādā sūrā brīdī. Visgrūtākais, manuprāt, bija atrast līdzsvaru visā - skolā ar mācībām, spēlēs ar basketbolu un draugiem sadzīvē. Dažkārt šķita, ka 24h diennaktī bija par maz. Bet, kad atradu to savu balansu, tad tagad viss šķiet viegli un jau ir daļa no manas rutīnas.

Vai sports tev palīdz mācībās un kā?

Sports noteikti palīdz saplānot manu laiku un izvērtēt darbu secību, kādā tie ir jāveic. Basketbols ir taktikas sporta veids, kas attīsta domāšanu sarežģītās situācijās un ātru lēmumu pieņemšanu. Tā kā tas ir komandas sporta veids, tad, protams, tas attīsta arī prasmi sadarboties ar citiem un iniciatīvas uzņemšanos tajos brīžos, kad tas ir nepieciešams. Šīs īpašības ikdienā nāk talkā bieži un izpaužas jau automātiski.

Kā tu rīkojies, ja sporta dēļ jākavē skola?

Ja nākas sporta dēļ kavēt skolu un kādu pārbaudes darbu, tad jau laicīgi cenšos sarunāt, kad to varēšu uzrakstīt. Pierakstus paprasu

klasesbiedriem un, papildot uzdevumus.lv, cenšos atgūt iekavēto. Mūsu skolā visas skolotājas ir saprotošas un pretimnākošas, galvenais ir iet runāt, tad arī sanāks neko neiekavēt. Tomēr par labām sekmēm Latvijas Jaunatnes basketbola līga apbalvo sportistus, kuriem nevienā priekšmetā nav zemāka atzīme par 7 ballēm, šis fakts kalpo par motivāciju mācībās.

Kādi ir tavi nākotnes mērķi, vai tie saistās ar sportu?

Mani nākotnes mērķi ir dažādi, nesūdzētos, ja tie saistītos ar basketbolu, bet tā noteikti nav mana prioritāte. Ja sanāks izlauzties sporta pasaulē, tad izmantošu iespēju, ja nesanāks, tad spēlēšu hobija līmenī.

Arī mana klasesbiedrene Asnate Caune ir aktīva sportiste un labi mācās:

Kā tu sāki nodarboties ar šo sporta veidu?

Ar vieglatlētiķi sāku nodarboties jau 3. klasē, iedvesmojoties no savas māsas Agates, kura tajā laikā jau aktīvi trenējās un piedalījās sacensībās. Redzot viņas aizrautību un panākumus, arī man radās vēlme pamēģināt šo sporta veidu.

Kādi ir tavi lielākie sasniegumi sportā?

Līdz šim esmu izcīnījusi vairākas nozīmīgas vietas Latvijas un Baltijas līmeņa sacensībās. 2024. gadā Latvijas čempionātā krosā ieguvi 3. vietu, bet 2025. gadā veiksmīgi startēju telpās un stadionā. Latvijas čempionātā telpās U18 grupā izcīnīju 2. vietu 1500 m distancē un ieguvi 4. vietu Baltijas čempionātā telpās. Latvijas U18 čempionātā izcīnīju 2. vietu 1500 m un 3. vietu 800 m, bet Latvijas pieaugušo čempionātā 800 m distancē ieguvi 2. vietu. Šie sasniegumi man ir ļoti svarīgi un motivē turpināt smagi strādāt, lai sasniegtu vēl augstākus rezultātus.

Kā tu apvieno mācības ar treniņiem, kas ir bijis visgrūtākais?

Ikdienā cenšos ļoti rūpīgi plānot savu laiku, mana diena ir aizpildīta no rīta līdz vakaram. Nav viegli apvienot mācības ar sportu, jo pēc skolas uzreiz dodos uz treniņiem un mājās atgriežos vēlu vakarā. Pēc treniņiem bieži jūtos nogurusi, taču vēl jāizpilda uzdotie mājasdarbi, kas prasa papildus enerģiju. Grūtākais ir pārvarēt nogurumu un saņemties izpildīt, bet es cenšos to izdarīt un neatlikt uz vēlāku.

Vai sports tev palīdz mācībās un kā?

Sports man noteikti palīdz arī mācībās. Tas māca disciplīnu, laika plānošanu un spēju koncentrēties, kas ir ļoti svarīgi skolā. Tā kā mana ikdiena ir ļoti strukturēta, esmu iemācījusies lietderīgāk izmantot savu laiku un ātrāk izpildīt darbus. Sports palīdz arī mentāli, pēc treniņiem, neskatoties uz nogurumu, bieži jūtos labāk un spēju vieglāk koncentrēties mācībām.

Kā tu rīkojies, ja sporta dēļ jākavē skola?

Kad sporta dēļ sanāk kavēt skolu, cenšos iepriekš vienoties ar skolotājiem par to, kādus darbus varu paveikt patstāvīgi, lai neiekavētu mācību procesu. Arī šobrīd, atrodoties treniņnometnē Spānijā, izmantoju brīvos brīžus starp treniņiem, lai turpinātu mācīties un izpildītu visus nepieciešamos darbus.

Kādi ir tavi nākotnes mērķi, vai tie saistās ar sportu?

Nākotnē vēlos prioritizēt sportu un redzu to kā būtisku daļu no savas ikdienas. Ja būs iespēja, vēlētos studēt ārpus Latvijas kā studentu sportiste, lai turpinātu attīstīt savu skriešanu un sasniegtu augstākus rezultātus.

Elīza Megija Mezīte 11.c

INTERVIJA AR EMĪLU ĀBELI

Šogad, iespējams, vairāki ir ievērojuši, ka Valmieras Valsts ģimnāzijas skolēni ir guvuši lieliskus rezultātus dažādu kārtu olimpiādēs. Viens no skolēniem, kurš ir ieguvis ievērojamus rezultātus olimpiādēs -11.a klases skolēns, Emīls Ābele. Emīls stāstīja, ka pirms iestāšanās Valmieras Valsts ģimnāzijā ir gājis Valmieras 5. vidusskolā, kur neesot piedalījies olimpiādēs līdz 4.klasei, taču neturpināja piedalīties tajās līdz 9.klasei, kad jau iestājās Valmieras Valsts ģimnāzijā. Uz daudzām no olimpiādēm viņš ir piedalījies skolotāju un draugu iespaidā, kā arī, jo viņš par šiem dažādajiem mācību priekšmetiem interesējās savā brīvajā laikā. Visvairāk Emīlu interesē politika un vēsture, kuru bieži vien saista

arī ģeogrāfija. Ar draugiem Emīls izvēlās runāt angļu valodā.

Iepazīstot Emīlu Ābeli un viņa sasniegumus, man radās arvien vairāk jautājumi, ko vēlējos jautāt. Viņš bija ar mieru sniegt atbildes uz maniem jautājumiem par viņa pieredzi olimpiādēs, kādēļ izvēlējies tieši inženierzinātņu ievirzi un vēl.

Cik olimpiādes Tu esi pagaidām piedalījies 2025./2026. mācību gadā?

Es šogad esmu piedalījies septiņās olimpiādēs - Angļu valodas, Fizikas, Ķīmijas un Matemātikas - novada līmenī, bet - Vēstures, Politikas un tiesību un Ģeogrāfijas - novada un valsts līmenī.

Kura olimpiāde Tev sagādāja vislielākās grūtības - kura vismazāk?

Vislielākās grūtības man noteikti sagādāja matemātikas olimpiāde, jo tā prasa vislielāko sagatavošanos un intuīciju daudzos brīžos, kamēr vismazākās grūtības šogad, es gribētu teikt, man sagādāja politikas un tiesību olimpiāde, jo novada un valsts 1.kārta bija salīdzinoši vieglākas nekā citām olimpiādēm.

Kas Tevi motivē, lai gūtu tik apbrīnojamus sasniegumus mācībās?

Man vienkārši patīk gūt labus sasniegumus, un es vēlos gūt vēl labākus. Mani motivē augsti rezultāti un vēlme neiegūt zemu rezultātu. Ja kādā olimpiādē esmu jau ieguvis augstus rezultātus vai man ir labas atzīmes kādā priekšmetā, es, visticamāk, pieteikšos tā gada olimpiādei cerība uz augstiem rezultātiem.

Vai Tu lepojies ar saviem sasniegumiem?

Jā, es lepojos ar saviem sasniegumiem, jo tie ir tik labi, cik es vēlos, lai tie būtu.

Ko Tu vēlies/domā darīt pēc Valmieras Valsts ģimnāzijas absolvēšanas?

Vēl neesmu pilnīgi izlēmis, ko vēlos darīt nākotnē. Sākumā jau vēl jātiek līdz absolvēšanai, kas nozīmē, ka jāveic projekta darbs, par ko es nedaudz uztraucos. Pēc absolvēšanas, visticamāk, izešu obligāto dienestu armijā un tad iestāšos universitātē – LU vai RTU, atkarībā no tā, vai mācīšos kaut ko saistītu ar eksaktajām sfērām vai vēsturi un politiku.

Kādēļ Tu izvēlējies tieši inženierzinātņu ievirzienu?

Es izvēlējos inženierzinātņu virzienu, jo tajā piedāvātie priekšmeti man pārsvarā padodas un vecāki vēlējas, lai es tajā iestātos.

Kurš ir Tavs mīļākais mācību priekšmets?

Man ir grūti atbildēt uz gandrīz jebkuru „kas ir tavs mīļākais...?” jautājumu, un arī pirms gada vai diviem man būtu grūti atbildēt uz šo jautājumu, bet pēdējā gada laikā vēsture noteik ti ir izvirzījusies kā mans mīļākais mācību priekšmets, varbūt tāpēc, ka citi kļūst arvien sarežģītāki.

Kā Tu sagatavojies olimpiādēm?

Patiesībā es ļoti intensīvi lielākai daļai olimpiāžu negatavojos, pārsvarā tikai varbūt kaut ko paskatos internetā vai pierakstos vai pārskatu kādu grāmatu, ko skolotāja iedeva dienu pirms olimpiādes un gaidot uz tās sākumu - valsts olimpiādēs vēl braucot uz olimpiādi no rīta. Vienīgās olimpiādēs, kam es gatavojos intensīvāk, ir fizika – daļa klases kādā dienas rītā gatavojās uz olimpiādi kopā ar skolotāju, un matemātika – piedaloties Vidzemes matemātikas skolas nodarbībās.

Ko Tu ieteiktu skolabiedriem, kuri vēlās pieteikties olimpiādēm, bet ir bail?

Tiem, kuri vēlās, bet baidās pieteikties uz olimpiādēm, es ieteiktu vienkārši izmēģināt pieteikties un aiziet uz olimpiādi. Nekas sliktas jau nevar notikt, olimpiāde nav pārbaudes darbs, kur rezultāts ietekmē mācības, tāpēc, pat, ja tu neiegūsti labus rezultātus, vismaz visas mācību stundas tajā dienā tev ir attaisnotas - lai gan es tāpat uz tām aizeju.

Ko Tu vēlētos novēlēt Valmieras Valsts ģimnāzijai?

Valmieras Valsts ģimnāzijai es novēlu turpināt savu izaugsmi - sasniedzot labākus rezultātus mācības, olimpiādēs un eksāmenos, kā arī izaudzināt vienotības sajūtu skolas kolektīvā. Varbūt arī efektīvāk apkarot mākslīgā intelekta lietošanu pārbaudes darbos, jo, manuprāt, to nopietni vajadzētu izbeigt.

Manuprāt, Emīla atbildes, sniedza patiesu ieskatu par to, ka daļībai olimpiādēs nevajadzētu būt kaut kam svešam, jo iznākums var būt pozitīvs jebkurā gadījumā. Sniegtā intervija bija iedvesmojoša un interīģejoša, jo man bija iespēja nedaudz ieskaīties Emīla perspektīvā saistībā par

olimpiādēm, un es ticu, ka citiem skolēniem ir līdzīga pieredze, g piedaloties olimpiādēs. Paldies Emīlam Ābelem par interviju un novēlu veiksmi olimpiādēs un mācībās arī turpmāk!

Evelīna Eglīte 11.c

INTERVIJA AR MĀRCI VĪKSNU

Sarunai par dzīvi skolā uzaicināju 11.c klases skolnieku Mārci Vīksnu. Mārcis piedalās olimpiādēs un gūst labus rezultātus, kā, piemēram, saņēmis otro vietu vēstures un politikas un tiesību olimpiādē.

Kā tu mācies pārbaudes darbiem?

Nemāku īsti efektīvi mācīties pārbaudes darbiem. Atkarībā no vajadzības, dažreiz pārlasu pierakstus un teoriju pirms kāda izaicinošāka pārbaudes darba. Ar šādu dzīves skatījumu esmu izdzīvojis pēdējos 11 gadus.

Kā tu sasniedz tik augstus rezultātus olimpiādēs?

Līdzīgi kā ar pārbaudes darbiem, īpaši nepieņūlos.

Cik ilgi tu dienā mācies?

Atkarībā no vajadzības - pārsvarā tas ir pārbaudes darbiem. Lielākoties ļoti maz (<20 min lai atkārtotu kādu tēmu); dažreiz vairākas stundas, ja ir akūti nepieciešams.

Vai tu šajā skolā mācies ar prieku?

Nedaudz nožēloju, ka neaizgāju uz kādu tehnikumu - tas man būtu ļāvis sākt kaut ko patiešām darīt daudz agrāk. Savādāk, ir apmierinoši.

Kāds ir tavs dienas režīms?

Pieceļos, aizeju uz skolu, kaut ko padaru, atnāku atpakaļ mājās vai citur, daudz ko izdaru, eju gulēt. Neteiktu, ka man ir unikāls vai īpašs "dienas režīms".

Ko tu dari, ja tev nav motivācijas mācīties?

Manā dzīves plānojumā motivācija neeksistē - ir tikai vajadzības. Ja ir nepieciešams mācīties (es ienīstu šo terminu, daudz labprātāk izmantoju "atkārtot informāciju"), es to arī darīšu.

Vai tu jūti uztraukumu pirms pārbaudes darbiem?

Īpaši ne... Es jūtu uztraukumu tikai, ja es spēju mainīt rezultātu. Ir vērts stresot 1-2 dienas

pirms pārbaudes darba, jo tad ir iespējams atkārtot tēmu. Nav objektīva iemesla stresot tieši pirms pārbaudes darba sākuma, jo tad rezultātu mainīt vairs nav iespējams. Arī fakts, ka tagad nav iespējams pārrakstīt pārbaudes darbus, dod "vienaldzīguma" ("yolo" - you only live once) sajūtu.

Kā tu gatavosies eksāmeniem?

Es nespēju efektīvi multi-taskot - fokusēties uz vairākām darbībām vienlaikus. Līdz ar to, pašlaik es turpinu fokusēties uz savām personīgajām un citām aktualitātēm. Visticamāk, kādu nedēļu pirms eksāmeniem es tiem patiesi pievērsšos, un "hiper-fokusēšos" uz tēmas atkārtošānu un gatavošanos - manā ieskatā tas ir visoptimālākais veids, kā man izmantot manu laiku.

Ko tu dari brīvajā laikā?

Strādāju pie personīgajiem projektiem, pētu Latvijas autoceļu vēsturi, lasu grāmatas, skrienu un peldu, pētu un apzinu aktuālas tēmas.

Bet tagad jautājums, kas kļuvis ļoti aktuāls valstī, proti, TĀLMĀCĪBA. Tu vari to komentēt!!!

Mācījos tālmācībā 7. un 8. klasē, pa vidu starp manām pieredzēm Valmieras 5. vidusskolā, un Valmieras Valsts ģimnāzijā. Iemesls bija lielākoties vecāku veicināts, kā centiens mani "pasargāt". Kopumā to vērtētu divējādi. Galvenais secinājums - jābūt ļoti stiprai motivācijai un pašdisciplīnai. Pozitīvie aspekti - es iemācījos strādāt individuāli. Uzlaboju arī savas laika menedžmenta prasmes, bija vairāk laika hobijiem. Bija iespēja arī izpētīt citus alternatīvus, "netradicionālus" mācību veidus. Piemēram, tieši fiziku mācījos gandrīz tikai caur Khan Academy (līdzīgs resurss kā uzdevumi.lv, bet angļu valodā ar daudz plašāku satura klāstu) - un tagad joprojām to lietoju.

Negatīvie aspekti - es iemācījos strādāt individuāli. Burtiski visur arī tagad es cenšos visu izdarīt pats. Ļoti nostiprināju savas prokrastinācijas prasmes - darbus, ko negribēju darīt, vienmēr atliku līdz pašam pēdējam brīdim. Tāpat arī vairākos priekšmetos, kas mani nesaistīja, radās zināšanu robi. Arī skolotāji bija dažādi - daži vienmēr centās palīdzēt, izskaidrot un patiešām mācīt kā skolotājam būtu jādara; citiem bija pilnīgi vienalga (bija skaidrs, ka viņi šajā programmā bija tikai algas dēļ). 2. Par tālmācības skolu "slēgšanu" plašāk - atkal, ir divpusēja atbilde. Manuprāt, tāda iespēja ir noteikti jā saglabā – piemēram, bērniem ar ievērojamiem veselības un sociāliem traucējumiem. Tomēr tā būtu jā ierobežo - būtu jābūt objektīvi pamatotam iemeslam. Pašreizējais ierobežojums 1. - 6. klasēs ierobežot tālmācību, to atļaujot tikai vienu mācību gadu un tikai ar pašvaldības atļauju, ir solis pareizajā virzienā. **Es pats ļoti stingri atbalstītu hibrīda mācību formas kā programmas ieviešanu - iespēju 1-2 dienas nedēļā mācīties attālināti, pārējo fiziski klātesot skolā.** Manuprāt, tas uzlabotu skolēnu pašsajūtu, dotu viņiem vairāk laika atpūsties vai hobiju darīšanai, kā arī būtu ļoti nozīmīgs solis izglītības sistēmas kā tādas pārveidē kas ir akūti nepieciešama.

Samanta Rudzīte 11.c

JAUNI NOTEIKUMI VALMIERAS VALSTS ĢIMNĀZIJĀ?

17. martā Valmieras Valsts ģimnāzijas svinību zālē norisinājās otrā atklātā parlamenta sapulce. Šoreiz tajā ne tikai tika apspriesti nākotnes plāni, bet arī iepazīstināts ar vairākiem jauniem noteikumiem, kas attieksies uz skolēnu ikdienu. Viens no apspriestākajiem jaunumiem bija kafijas aizliegums – turpmāk skolēniem starpbrīžos vairs nebūs atļauts lietot kafiju. Tāpat skolēniem tika dota iespēja balsot un izteikt savu viedokli par vienotu ģērbšanās prasību ieviešanu jeb skolas dresskodu.

Jaunie noteikumi iedalās divās galvenajās daļās: prasībās attiecībā uz skolēnu apģērbu ikdienā un noteikumos par svinīgo apģērbu.

Apģērba noteikumi ikdienā

- Apģērbs ir tīrs un kārtīgs
- Skolēns ierodoties skolā ievēro higiēnas un ētikas normas
- Apģērbam jābūt bez cilvēka cieņu aizskarošiem uzrakstiem un attēliem, kas reklamē kaitīgus ieradumus, vardarbību, pornogrāfiju, rasismu un tamlīdzīgi
- Apģērbam jānosedz apakšveļa
- Krekli ir ar piedurknēm vai ar lencītēm un nedrīkst būt ar lielu dekoltē izgriezumu
- Sporta apģērbu nedrīkst valkāt ikdienā

Svinīga apģērba noteikumi

- Meitenēm - svārki ar blūzi vai kleita, vai bikškostīms, vai bikses ar blūzi
- Zēniem - uzvalks vai svinīga pogājams kreklis ar biksēm, vai vienkrāsains t - kreklis ar piedurknēm un svinīgām biksēm
- Svinīgu apģērbu velk šādās dienās - Zinību dienā, skolas ballēs un svinīgajos pasākumos, Lāčplēšu dienā, Latvijas Valsts svētkos un liecību izsniegšanas dienās

Šo noteikumu mērķis ir veicināt skolēnu izpratni par ģērbšanās etiķeti, kā arī nodrošināt, ka apģērbs ir piemērots skolas videi. Tomēr ne visi skolēni uz šīm izmaiņām raugās viennozīmīgi.

Lai gan balsojumā katrs no noteikumu punktiem tika pieņemts, izskanēja arī kritiski viedokļi. Daži skolēni norādīja: "Es negribu ģērbties kā viduslaikos," savukārt citi uzdeva jautājumu, vai skolā vispār nepieciešams dresskods. Kāds skolēns uzsvēra, ka skola ir vieta, kur iespējams radoši izpausties arī caur savu ārējo izskatu, un neredz pamatojumu šādu brīvību ierobežošanai.

Vai higiēnas un ētikas normas palīdz veidot sakārtotu vidi vai tomēr ierobežo skolēnu individualitāti un radošo brīvību — uz šo jautājumu katram jāatrod sava atbilde.

Samanta Blāķe 11.c

VĒSTURE SARUNĀS

8. b klases skolēni pēc P. Rozīša romāna “Valmieras puikas” izlasīšanas, sarunājoties ar saviem tuvcilvēkiem un paziņām, veica pētījumu par Valmieru, par tās skolām un dzīvi Valmierā gadu gaitā. “Skolas Kabatā” ievietojam divus darbus.

Edvards Timofejevs sarunājās ar Antu Sārtu, 1983. gada absolventi.

20. gadsimta sākumā Latvijā arvien spēcīgāka kļuva tautas pašapziņa, un izglītība ieguva īpašu nozīmi sabiedrības dzīvē. Vecāki arvien biežāk vēlējās, lai viņu atvases iegūtu labu izglītību. Šajā laikā, 1901. gadā, Gaujas krastā tika uzcelta ēka, kas jau kopš pašiem pirmsākumiem kalpojusi mācību darbam. 1920. gada 15. septembrī tajā darbu sāka Valmieras Valsts vidusskola. Daudzu gadu gaitā šī skola kļuvusi par vietu, kur rodas idejas, veidojas sapņi un sākas ceļš uz nākotni. Neraugoties uz to, ka mācību iestādes nosaukums ir vairākkārt mainīts, mērķis ir nemainīgs- izglītēt jauniešus, attīstīt domāšanu un sagatavot turpmākajai dzīvei. Arī es mācos Valmieras Valsts ģimnāzijā un skola ieņem nozīmīgu lomu manā dzīvē - šeit es ne tikai iegūstu zināšanas, bet arī pavadu laiku ar draugiem un krāju savus atmiņas stāstus. Un lai gan ēka savu ārējo veidolu nav daudz mainījusi, gadu gaitā tā pieredzējusi dažādus laikus un veidojusi daudz atmiņas un pieredzes stāstus.

Lai paplašinātu savas zināšanas par manu skolu- Valmieras Valsts ģimnāziju, es izvēlējos sarunu ar manas mammas tanti Antu Sārtu. Viņa man kā pirmā ienāca prātā, jo nereti esmu viņu dzirdējis pieminam *varoņu* skolu. Kā vēlāk izrādījās, tā ir tā pati Valmieras Valsts ģimnāzija. Es Antu Sārtu izvēlējos ne tikai tāpēc, ka viņas un manas mācību gaitas šķir vairākas demitgades, bet arī tāpēc, ka viņa ir ļoti laba stāstniece.

Es savu sarunu sāku ar vēlmi noskaidrot, kas īsti ir *varoņu* skola, kāpēc tāds nosaukums un kad Anta ir šajā skolā mācījusies. Viņa, ne mirkli neminstinoties, nosauc skolas nosaukumu- “Valmieras 11 varoņu - komjauniešu vidusskola”

un pastāsta, ka skolas nosaukums radies padomju laikā, kad par varoņiem tika uzskatīti 11 jaunieši, kuri 1919. gadā Valmierā tika sodīti par saistību ar komunistisko kustību. Viņu piemiņai skola un citas vietas pilsētā tika nosauktas viņu vārdā. Anta pirmos skolas gadus pavadījusi Dikļos, bet Valmierā mācības uzsākusi 1980.gadā un skolu absolvējusi 1983.gadā.

Mani interesē, kā toreiz notika iestāšanās skolā. Anta stāsta:” Tajā laikā bija citādāk. Tagad ir ģimnāzija no septītās klases un vidusskolas klases no desmitās. Manā laikā vidusskola bija no devītās līdz vienpadsmitajai klasei. Un paralēlklases bija 2: A ar ķīmijas novirzienu un parastā- B. Es biju parastajā.”

Par skolēnu skaitu klasē, Anta pastāsta, ka viņi kopā bijuši apmēram 32. Viņa meklē starp jaunības fotoattēliem savas klases kopbildi, bet atrod tādu, kur redzamas abas- A un B.klase.

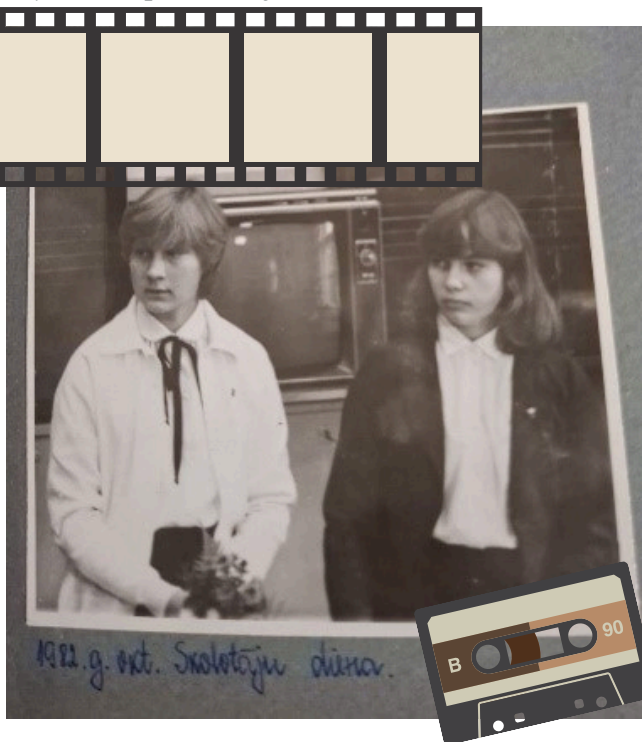

Turpinot sarunu, es lūdzu pastāstīt par skolotājiem, kas “iespiedušies” atmiņā. Tante atzīst, ka skolotāji bijuši daudz un daži pavisam noteikti ir pieminēšanas vērti. Viņai trīs gadu laikā ir bijuši četri klases audzinātāji- Andris Piebalgs, Elmārs Kokins un Anna Liepiņa. Diemžēl ceturrtā skolotāja vārdu viņa neatceras, bet tas bijis pavisam neilgu laiku.

Jautājot par vērtēšanas sistēmu, saņēmu diezgan īsu skaidrojumu - vērtēšana bija 5 ballu sistēmā. Anta bijusi laba skolniece un pārsvarā saņēmusi augstākos vērtējumus. Bijis gan arī kāds četrinieks. Tad jau tagad viņa varētu pretendēt uz stipendiju, bet ,nē- tajā laikā tāda nav bijusi, bet goda raksts gan!

Bet skola nav tikai mācības - tā ietver arī dažādus piedzīvojumus, tāpēc lūdzu Antu padalīties ar spilgtākajiem piedzīvojumiem. Viņa ar priecīgu aizrautību saka:” Oi, kā mēs gaidījām

septembri! Tad mēs piedalījāties darba vienībā "Lotos". Mūs sūtīja dzīvot uz kolhozu Vaidavā. Tur mēs strādājām lauksaimniecības darbus, bet arī jautrība sīta augstu vilni. Arī skolā bija dažādi pasākumi- karnevāli, dažādas balles. Bija visādi, bija interesanti!" Par spilgtāko no skolas laika pasākumiem viņa atzīst pilngadības svētkus. Meitenes saģērbusās baltos, skaistos tērpos, puīši – uzvalkos, un visi devušies gājienā uz pilsētas kultūras namu. Protams, īpašs notikums ir bijusi skolotāju diena. Anta ir izvēlējusies būt mūzikas skolotāja, jo dziedājusi korī. Par citiem pulciņiem viņa nevar pastāstīt, jo īsti neatceras.

"Bet kā ar nedarbiem?" es jautāju. Anta mirklīti apdomājas un atzīst, ka šādi tādi nedarbi ir bijuši, bet nekas tāds ļoti nopietns. Viņa pastāsta, ka reizēm ar klases biedriem vienojušies nobastot kādu stundu un tad visi devušies uz kinoteātri.

Mani interesē, vai ir arī kādas sliktas atmiņas, kas saistās ar skolas gaitām. "Ak, jā! Tas bija zobārsts, kura kabinets atradās otrajā stāvā. Tas bija vislielākais bieds! Nekad nevarēja zināt, kad pavērsies durvis un kāds tiks izsaukts uz moku kabinetu. Tad gan visi gribēja izvairīties un tēloja, ka izsauktais nav skolā. Tas kabinets bija briesmīgs ar visām tām vecajām iekārtām," stāsta Anta.

Interviju es turpinu ar jautājumu, vai tagad skola ir daudz mainījusies. Anta atzīst, ka daudz kas ir

mainījies- kabineti ir izkārtoti citādāk, fizikultūra ir notikusi tādā kā piepūšamā hallē. Tas esot kaut kas līdzīgs mūsdienu tenisa kortiem. Un pie skolas esot bijusi fantastiska bērzu aleja, kas diemžēl vairs nav.

Mani arī interesē mācību priekšmeti un kā tie atšķiras no mūsdienām. Interesanti, ka tāpat kā tagad, skolā varēja apgūt divas svešvalodas- angļu un vācu. Anta pastāsta, ka angļu valoda ir bijusi populārāka un ka tikai astoņi no trīsdesmit diviem jauniešiem ir mācījušies vācu valodu. Sporta vietā bija fizikultūra, un ziemā daudz bijis jāslēpo. Slēpes viņa vedusi ar autobusu no Dikļiem. Bijusi arī astronomija- ļoti aizraujošs priekšmets par planētām un zvaigznājiem. Bet pats interesantākais ir priekšmets, kas saistīts ar militāro apmācību. Skolas pagrabā bijusi šautuve, kur skolēni mācījušies izjaukt un salikt šauteni "Kalašņikovu". Notikusi arī šaušana mērķī. Anta atminas, ka skolotājs esot izsmējis meitenes, ka nemāk pietiekoši veikli rīkoties ar ieroci.

Es aktualizēju tēmu par bulingu, kas ir liela problēma mūsdienu jauniešu sabiedrībā. Anta stāsta, ka agrāk tā nav bijis. Visi esot bijuši draudzīgi un viņa neatminas, ka kādu skolā apceltu. Nav bijusi arī situācija, ka kādam būtu kaut kas vairāk. Nebija telefonu vai brendu mantas.

Intervijas beigās gribu uzzināt, ko tajā laikā darīja starpbrīdī. Telefonu taču nebija! Kā izrādās, skolēni ir staigājuši pa koridori- vienkārši gājuši pa apli, lai izvēdinātu galvu un izkustinātu kājas. Bet rindas kārtībā bija arī dežūras- gan jāuzrauga skolā notiekošais, gan jāstrādā virtuvē. Tiem, kam bijušas veiklākas kājas, skrējuši uz kafejnīcu "Mironītis" pēc bulciņām. Kafejnīca atradusies vietā, kur tagad ir velosipēdu veikals "Eži".

Paskatāmies vēl dažas fotogrāfijas, salidojuma grāmatu, es sirsnīgi pasakos par stāstījumu un mēs atvadāmies. Tagad es uz savu skolu paraudzīšos ar mazliet citā acīm!

Renārs Rubulis uz sarunu aicināja savu vecmāmiņu Anitu.

Pirmie iespaidi: Kādas ir jūsu spilgtākās atmiņas par Valmieras pilsētas izskatu 70. un 80. gados? Kas toreiz bija pilsētas "sirds"?

70. gados Valmiera izskatījās daudz "pelēkāka"

nekā tagad, bet mums pašiem tā šķita ļoti zaļa. Pilsētas sirds viennozīmīgi bija **centra laukums** un vecā viesnīca "Gauja". Toreiz tur viss griezās – tur bija autobusu pieturas, tur cilvēki tikās. Nebija to skaisto bruģēto celiņu, toties bija tāda sajūta, ka visi visus pazīst.

Iecienītākās vietas: Kur valmierieši tajā laikā visbiežāk pavadīja brīvo laiku (parki, kinoteātri, kafejnīcas), un vai šīs vietas joprojām pastāv?

Brīvajā laikā mēs gājām uz kinoteātri "Gaisma" – ak kungs, kādas tur bija rindas uz jaunajām filmām! Ja gribējās kaut ko smalkāku, gājām uz kafejnīcu "Auseklītis". Pastaigām, protams, Pārgaujas parks vai Jāņparks. Daudzas no tām vietām ir, bet "Auseklīša" garšu gan neviens vairs neatpelnīs – tās kūkas bija kaut kas īpašs.

Pārmaiņas pilsētvidē: Kurš objekts vai ēka Valmierā, jūsuprāt, ir piedzīvojis vislielākās vizuālās pārmaiņas kopš 20. gadsimta beigām?

Man šķiet, ka vislielākās vizuālās pārmaiņas ir piedzīvojis **pilsētas centrs ap teātri**. Tur, kur tagad ir modernā teātra ēka un sakārtotā vide, kādreiz viss izskatījās pavisam citādi – tāda kā nepabeigta būvbedre gadiem stāvēja. Arī vecais tilts – tagad tas ir tik stalts, bet atmiņās vēl stāv vecās konstrukcijas.

Sadzīve un iepirkšanās: Kā 70./80. gados notika iepirkšanās Valmierā? Kuri veikali vai tirdziņi bija vispopulārākie, un kā tas atšķiras no mūsdienu pieredzes?

Ak, bērniņ, iepirkšanās nebija nekāda izklaide! Tas bija darbs. Gājām uz universālveikalu, stāvējām rindās. Ja "izmeta" kādus čehu apavus vai labu audumu, skrējām, cik kājas nes. Populārs bija arī tirgus. Atšķirība ir milzīga – tagad ieej veikalā un acis saskrien raibas, bet toreiz mēs priecājāmies par katru "deficīta" lietu, ko izdevās dabūt.

Kultūras dzīve: Valmierā vienmēr ir bijusi teātra pilsēta. Kādas atmiņas jums saistās ar Valmieras teātra apmeklējumiem dažādos gadu desmitos?

Teātris mums bija svētnīca. Atceros Krodera laikus – tās bija izrādes, par kurām runāja visi. Uz teātri gājām sapucējušies, vīrieši uzvalkos, sievietes labākajās kleitās. Tas nebija tikai kino, tas bija notikums, kurā mēs jutāmies kā daļa no kaut kā liela un inteliģenta.

Darbs un rūpniecība: Daudzi valmierieši strādāja lielajos uzņēmumos (piemēram, "Šķiedra"). Kāda loma šiem uzņēmumiem bija pilsētas dzīvē un cilvēku ikdienā?

"Šķiedra" (Stikla šķiedras rūpnīca) bija pilsēta pilsētā. Gandrīz katrā ģimenē kāds tur strādāja. Rūpnīca cēla mājas saviem darbiniekiem, uzturēja bērnodārzus. Tajā laikā darbs lielajā uzņēmumā deva stabilitāti – tu zināji, ka tev būs dzīvoklis un darbs līdz pensijai. Visa Pārgauja praktiski uzauga ap to.

Gaujas loma: Kā ir mainījusies Gaujas krastu izmantošana un nozīme pilsētnieku dzīvē – no peldvietām un laivu piestātnēm līdz mūsdienu promenādēm?

Mūsu jaunībā Gauja bija "dzīvāka" tiešā nozīmē. Tur tiešām peldējās – pie tilta, pie "Krāču zugiem". Bija laivu stacija, vīrieši brauca ar motorlaivām. Tagad Gaujas krasti ir kļuvuši par skaistu pastaigu vietu, promenādes ir brīnišķīgas, bet cilvēki ūdenī lien daudz mazāk nekā mūsu laikā.

Atmodas laiks: Kā jūs atceraties Atmodas gadus Valmierā (80. gadu beigas, 90. gadu sākums)? Vai piedalījāties kādos vēsturiskos notikumos pilsētā?

Tas bija pacēluma laiks. Atceros, kā mēs Valmierā stāvējām Baltijas ceļā. Tā vienotības sajūta bija neapprakstāma. Valmierieši vienmēr ir bijuši drusku "ar krampi", un toreiz tas parādījās visvairāk – sarkanbaltsarkanie karogi pie mājām parādījās vēl tad, kad it kā nedrīkstēja.

Modernā Valmierā: Kas ir tas, kas mūsdienu Valmierā jums šķiet vislabāk sakārtots vai attīstīts, salīdzinot ar pagātni?

Man visvairāk patīk, cik tīra un sakārtota pilsēta ir tagad. Ziedu dobes vasarās, apgaismotie gājēju celiņi, sporta bāzes – par tādām mēs pat sapņot nevarējām. Valmierā ir kļuvusi par ļoti eiropisku pilsētu, bet nav zaudējusi savu mieru.

Pilsētas gars: Vai, jūsuprāt, Valmieras "gars" un cilvēku raksturs ir mainījies šo 50 gadu laikā vai pilsētas būtība ir palikusi nemainīga?

Zinī, valmierietis paliek valmierietis. Varbūt mēs esam kļuvuši steidzīgāki, sēžam telefonos, bet tas lepnums par savu pilsētu nav pazudis. Tā būtība – tāda pamatīga darba mīlestība un spīts – tā te ir bijusi kopš Pāvila Rozīša aprakstītajiem laikiem un ir vēl joprojām.